

Az egyénre szabott ellátás alapjai

Trepák Judit
gyógypedagógus

Gondviselés Háza Támogatott Lakhatás Szociális Hálózat-
Fogyatékos Személyek Nappali Ellátása

Az egyén és a csoport kapcsolata

- Nem 1:1 arányú segítő-kliens viszony a cél. Napi realitás a csoportos keret.
- Az egyénre szabott ellátás nem azt jelenti, hogy mindenki mást csinál.
- Cél: Biztonságos rendszer, ahol mindenki megkapja a neki járó sajátos támogatást.

Proaktív szemlélet – Felkészülés a nyitásra

- A munka a otthonokban (TL házakban) kezdődött.
- Házhoz vittük a napirendet (reggeli körök, mikrocsoportok).
- Megfigyelés és felmérés: Kommunikáció, mozgás, szociális kompetenciák
- A kapcsolatépítés, a bizalom a gördülékeny átmenet egyik kulcsa.

Megismerés és felmérés

- Megfigyelés és kompetenciák felmérése:
 - kommunikációs képességek
 - szociális kompetenciák
 - mozgásállapot
 - egyéni megsegítés szükséges mértékének felmérése.

- Hol van az egyén helye a csoportban?

A csoport, mint a szabadság alapja

- Stabil csoportdinamika = Lehetőség az egyéni fejlesztésre.
- Kiszámítható, biztonságos környezet.
- A jól strukturált keretek nem korlátok, hanem mankók a mindennapokban.

A napirend fix pontjai

- Állandóság = Biztonságérzet, kiszámíthatóság
- Stabil pontok a mindennapokban:
 - érkezés és személyes higiénia
 - csoportos reggeli kör
 - mikrocsoportos foglalkozások
 - étkezések.

	1. csoport	2. csoport	3. csoport
 Kognitív Nóri	 	 	
 Kézműves Hajni	 	 	
 T.t.	 		
Ebéd			
 Sera/egye	 		

Tevékenységválasztás és látókörtágítás

- Szabad döntés a foglalkozások között
- Új típusú elfoglaltságok megismertetése (a korábbi szűk tapasztalatok tágítása).
- Cél: Sikerélmény és egészséges mindennapi élet.

A mozgás jelentősége és élettani hatásai

- A mozgás minden emberi funkció alapja (vitálkapacitás, élettani folyamatok, súlykontroll).
- Fizikai és élettani előnyök:
 - növeli a vitálkapacitást és segíti a légzést,
 - támogatja az alapvető folyamatokat.
- Hozzájárul az önállósághoz.

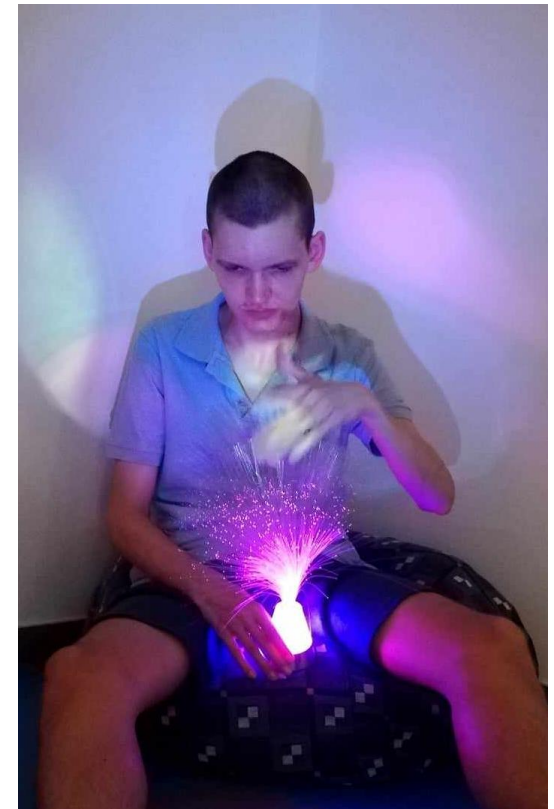
Pszichés hatások

- Hatással van a hangulatukra.
- Befolyásolja a közösségi részvétel képességét.
- Közvetve kihat a csoport dinamikájára is.

(Nem csak) Autizmus-specifikus támogatás

- Strukturált tér és idő mint „akadálymentesítés”.
- Vizuális megsegítés
- Alternatív (pótló) és augmentatív (kiegészítő) kommunikáció (AAK).
- Ingerkezelés a csoport stabilitása érdekében.

Dokumentáció: Az EFT, mint iránytű

- Saját felmérő lapok és komplex szükségletfelmérő.
- Egyéves, reális, hosszú távú célok kitűzése.
- Rugalmasság: igazodás az idősödő kliensek aktuális állapotához.
- Kompetenciaalapú munkamegosztás a teamben.

Egyéni fejlesztési terv
(komplex szükségletfelmérés figyelembevételével)

Életerület	Ráfordított idő percben/nap	Fejlesztési terület	Cél	Feladat
<ul style="list-style-type: none"> • Személyi higiéné • Személyi függetlenség • Mobilitás • Életvezetés: Bevásárlás, háztartási munkák • Életvezetés: Hivatalos ügyek, pénzkezelés • Kapcsolatok • Közösségi részvétel 		Beszéd és kommunikáció	„Kérés” megtanítása / diszkomfort érzés jelzése	Kérés gesztusjel gyakorlása a nap folyamán különböző helyzetekben.
		Szociális készségek	Csoportos helyzetben való együttműködés kialakítása.	Kiscsoportos helyzetek megteremtése, tásaival való együttműködésre ösztönzés.
		Önkiszolgálás	Kézmosás folyamatának elsajátítása.	Kézmosás folyamatának folyamatos kísérése csökkenő segítségnyújtás mellett.
		Mozgás	Háti k ipho zis csökkentése, tartásjavítás. Általános fizikai állapotjavítás.	Hátizom erősítő gyakorlatok. Mindennapi mozgás biztosítása.

Nemzetközi kitekintés – A dán modell (Viborg)

- **Saját döntés tisztelete:** Az ellátott akarata az elsődleges.
- Kevés szabály, sok alapérték.
- Technológiai segítség (virtuális ápolás) a szakemberhiány ellenére is emberközpontúan.

Módszertan a gyakorlatban

- **KRAP:** Erőforrás-központú szemlélet (arra építünk, amit tud).
- **LA2u:** Agresszív viselkedés mögötti motiváció keresése.
- Motiválás az erősségeken keresztül

A szemléletek találkozása

Nemzetközi tapasztalat és hazai gyakorlat

- Viborgi visszacsatolás: A dán modell alapelve — **a saját döntés tiszteletben tartása** — nálunk is alapvető érték.
- Erőforrás-alapú motiváció (KRAP): Nem a hiányt keressük, hanem a kliens erősségeire építünk.
- Egyéni utak felfedezése.

- Az EFT mint híd az önállósághoz:
 - A fejlesztési célok nem elszigetelt feladatok, hanem a függetlenség lépcsőfokai.
 - Minden célhoz kijelölt szakmai felelős tartozik.
- Az ellátott ne csak eszköze, hanem aktív alakítója és résztvevője legyen saját életének.

Összegzés és jövőkép

- A rendszer célja a maximális függetlenség és méltóság.
- Az ellátott nem eszköz, hanem aktív alakítója a saját napjainak.
- Stabil rendszerben mindenki értékesnek érezheti magát.

Köszönöm a figyelmet!

